Elektronicznie podpisany przez:
Beata Maria Chmielewska
dnia 1 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-60/2025

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 1 grudnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Sokółka pożyczki długoterminowej w łącznej wysokości 3 641 242,00 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska – przewodnicząca

Agnieszka Gerasimiuk – członek

Marlena Stachurska–Janczyło – członek

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniami

możliwość spłaty przez Gminę Sokółka pożyczki długoterminowej w łącznej wysokości 3 641 242,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie deficytu.

UZASADNIENIE

Burmistrz Sokółki pismem Nr F.3221.9.2025 z dnia 17 listopada 2025 roku wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej. Podstawą do zaciągnięcia pożyczki jest zarządzenie Nr 249/2025 Burmistrza Sokółki z dnia 14 listopada 2025 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej. Zgodnie z przytoczonymi dokumentami postanowiono zaciągnąć pożyczkę długoterminową w łącznej wysokości 3 641 242,00 zł, która zostanie przeznaczona na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu. Spłata pożyczki nastąpi w latach 2026–2040 ze środków własnych, natomiast zabezpieczeniem planowej do zaciągnięcia pożyczki będzie weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Z uchwały budżetowej Gminy Sokółka na 2025 rok, z uwzględnieniem ostatnich zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii (w tym zmiany dokonane uchwałą Nr XXI/121/2025 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Sokółka na 2025 rok oraz zarządzeniem Nr 248/2025 Burmistrza Sokółki z dnia 14 listopada 2025 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Sokółka na 2025 rok) wynika, iż w 2025 roku zaplanowano deficyt budżetu gminy w wysokości 26 641 224,17 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem – 217 781 402,26 zł (z tego dochody: bieżące – 171 512 893,35 zł; majątkowe – 46 268 508,91 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 244 422 626,43 zł (z tego wydatki: bieżące – 169 720 384,63 zł; majątkowe – 74 702 241,80 zł).

Planowany deficyt ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi:

1) z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 1 176 590,03 zł;
2) z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 261 000,00 zł;
3) ze sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 15 697 289,44 zł;
4) z wolnych środków, o których mowa w art 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 5 865 102,70 zł;
5) z zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym w kwocie 3 641 242,00 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 1, 3, 6 oraz 8 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota planowanych na 2025 rok przychodów wynosi 30 738 934,73 zł (w tym: „Przychody jst z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach" – 1 176 590,03 zł (§ 905); „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków" – 261 000,00 zł (§ 906); „Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych" – 19 795 000,00 zł (§ 931); „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy" – 5 865 102,70 zł (§ 950); „Przychody z zaciągniętych pożyczek na rynku krajowym" – 3 641 424,00 zł (§ 952)). Zaplanowane rozchody budżetu w wysokości ogółem 4 097 710,56 zł stanowią spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych (w tym: „Wykup innych papierów wartościowych" – 600 000,00 zł (§ 982); „Spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów" – 3 497 710,56 zł (§ 992)) .

Analiza sprawozdań finansowych, jak również bilansu z wykonania budżetu gminy sporządzonych na dzień 31 grudnia 2024 roku wskazuje, iż kwota przychodów wewnętrznych, w łącznej wysokości 7 302 692,73 zł, jest możliwa do zaangażowania w budżecie 2025 roku.

Rada Miejska w Sokółce postanowieniami uchwały XIX/111/2025 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 23 lipca 2025 r. w sprawie zmiany budżetu Gminy Sokółka na 2025 rok określiła m. in. limit zobowiązań z tytułu pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie – 3 641 242,00 zł (§ 9 ust. 1 pkt 4). Upoważniła również Burmistrza do zaciągania zobowiązań do wysokości poszczególnych limitów określonych przez Radę, (w uchwale Nr X/54/2024 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Sokółka na 2025 rok § 13 ust. 1).

Mając na uwadze przywołane zapisy, jak również konstrukcję budżetu na 2025 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie pożyczki długoterminowej, będącej przedmiotem niniejszej opinii, Burmistrz Sokółki działa w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto jej zaciągnięcie pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Sokółka, została przedstawiona w Uchwale Nr XXI/120/2025 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 29 października 2025 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sokółka na lata 2025–2040. Przyjęte w prognozie dla roku 2025 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z obowiązującym planem budżetu na ten rok, co odpowiada treści art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Według założeń Wieloletniej Prognozy Finansowej Gmina Sokółka zamierza spłacać zaciągnięte w latach wcześniejszych oraz planowane do zaciągnięcia w roku 2025 zobowiązania dłużne do końca 2040 roku. Kwota długu na koniec 2025 roku wyniesie 65 616 312,51 zł

(co stanowi 30,16% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 38,30%). Od 2026 roku jednostka nie planuje zaciągania nowych zobowiązań, a zaprognozowane dodatnie wyniki budżetów w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Ujęta w prognozowanym okresie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2025 r. i w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj. pomiędzy wskaźnikami planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań a wskaźnikami dopuszczalnych limitów spłat. Zachowanie omawianej relacji oparte jest przede wszystkim na założeniu osiągania tzw. nadwyżek operacyjnych (we wszystkich latach objętych prognozą), czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy), a ponadto na projekcji dochodów ze sprzedaży majątku, w latach 2025–2026, w wysokościach odpowiednio: 270 160,00 zł; 1 000 000,00 zł; ich poziom nie odbiega od dotychczas realizowanego. W roku 2025 zaplanowano nadwyżkę operacyjną w wysokości 1 820 019,23 zł, w kolejnych latach w przedziale od 5 981 951,56 zł (rok 2027) do 8 890 477,00 zł (rok 2038). Biorąc pod uwagę nadwyżki operacyjne z lat 2022–2024, które wyniosły odpowiednio: 5 162 279,30 zł; 2 101 702,34 zł oraz 3 275 276,90 zł, Skład Orzekający **zastrzega, że wartość nadwyżek operacyjnych szacowanych w prognozie od roku 2026 została ustalona na poziomie, który może być trudny do zrealizowania i jest zależna od korzystnego kształtowania się czynników otoczenia makroekonomicznego.**

Z uwagi m.in. na prezentowane wartości nadwyżek operacyjnych, a także dochody ze sprzedaży majątku, tzw. rezerwy limitowe wynikające z porównania procentowych wskaźników planowanych spłat zobowiązań i dopuszczalnych limitów spłat (obliczanych w poszczególnych latach w kol. 8.1. i 8.3.1 tabeli WPF) w latach 2025–2040 wynoszą odpowiednio: 1,91%; 3,96%; 3,22%; 2,22%; 1,48%; 1,10%; 1,18%; 1,89%; 1,91%; 2,22%; 2,18%; 3,16%; 3,24%; 3,26%; 3,32%; 3,38%. Uwzględniając powyższe **Skład Orzekający zauważa, że zostały one oszacowane na przesłance korzystnego kształtowania się nadwyżek operacyjnych.**

Reasumując, **Skład Orzekający ze względu na zaprognozowany do 2040 roku okres spłaty zobowiązań, poziom kształtowania się nadwyżek operacyjnych, jak również identyfikowane ryzyko niestałości wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym zastrzega, iż niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej Gminy Sokółka w celu zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego.**

Niezrealizowanie istotnych czynników tzn. nadwyżek operacyjnych w wysokościach ujętych w prognozie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych.

Mając za podstawę przedstawione wartości planistyczne oraz sprawozdawcze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska